

***Statenstuk* 2003-57**

Voorjaarsnota 2003 en 3e wijziging begroting 2003

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Cultuur en Welzijn op 7 mei 2003
- Statencommissie Milieu, Water en Groen op 12 mei 2003
- Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit op 12 mei 2003
- Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie op 14 mei 2003
- provinciale staten op 26 mei 2003
- fatale beslisdatum: n.v.t.

Voorgestelde status: **B-stuk**

Behandeld door de heren J. Bosker en T. Lesschen, telefoonnummers (0592) 365660/(0592) 365569

Inleiding

In het kader van de begrotings- en rekeningcyclus van de provincie bieden wij u hierbij de Voorjaarsnota 2003 en de 3e wijziging van de begroting 2003 ter vaststelling aan.

Advies

1. De Voorjaarsnota 2003 en de 3e wijziging van de begroting 2003 vaststellen.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

N.v.t.

Argumenten

- 1.1. *De Voorjaarsnota maakt deel uit van de begrotings- en rekeningcyclus van de provincie Drenthe.*

Uitvoering**Tijdsplanning**

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

N.v.t.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Voorjaarsnota 2003.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 16 april 2003
Kenmerk: 16/6.13/2003003401

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
J.D. Nauta, secretaris

ab/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 16 april 2003, kenmerk 16/6.13/2003003401;

BESLUITEN:

- I. de Voorjaarsnota 2003 vast te stellen;
- II. de begroting van de provincie Drenthe voor het begrotingsjaar 2003 te wijzigen als volgt (3e wijziging).

Assen, 26 mei 2003

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

ab/coll.

HOOFDFUNCTIE 1, ALGEMEEN BESTUUR

Functie	1.0 Provinciale staten	BEDRAG						
		voorgereviseerde raming 2003	van de vermindering 2003	van de toename 2003	gewone dienst 2003	meerdere jaren-raming 2004	meerdere jaren-raming 2005	meerdere jaren-raming 2006
Doelstelling	31001 Provinciale staten							
Prestatie	3100102 PS 3100111 Ondersteuning PS							
Portefeuillehouder	de heer S.B. Swierstra							
Staf-/productgroep	Bestuurs-, Juridische- en Concernzaken							
Laaten	2.3 Overige goederen en diensten.....	98.700		75.000	173.700	200.800	205.800	210.100
	- Kosten dual bestuor 75.000					100.000	102.000	104.000
	4.0 Inkomensoverdrachten.....	162.704		168.750	331.454	390.859	398.778	406.664
	- Bijdrage kosten fractiewerkzaamheden 168.750					225.000	229.500	234.000
	Totaal lasten ten behoeve van doelstelling	1.686.281		243.750	1.930.031	2.014.591	2.053.020	2.082.533
Baten								
	Totaal baten op grond van doelstelling	0		0	0	0	0	0
Saldo ten laste van gewone dienst/algemene middelen	Saldo	1.686.281		243.750	1.930.031	2.014.591	2.053.020	2.082.533

HOOFDFUNCTIE 7, ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Functie	7.1	Bevordering economische activiteiten	BEDRAG							
			voorgerekening 2003	van de verlaging 2003	van de verhoging 2003	meerjarenraming 2003	meerjarenraming 2004	meerjarenraming 2005	meerjarenraming 2006	
Doelstelling	37109	Verbetering toeristisch aanbod en bevordering gebruik								
Prestatie	3710901	Voorzieningen toeristisch aanbod								
	3710902	Prikkels toeristisch aanbod								
Portefeuillehouder	de heer Joh. Dijks									
Staf-/productgroep	Economie									
Lasten	4.0	Inkomensoverdrachten.....	1.786.653		225.000	2.011.653	504.061	513.410	522.959	
		- Bijdrage in upgrading TT-circuit, faas 4	150.000				0	0	0	
		- Bijdrage in Interregproject Oranjerie en completeren De Buitenplaats te Eelde	76.000				0	0	0	
			226.000							
		Totaal lasten ten behoeve van doelstelling	1.968.767		225.000	2.193.767	711.236	724.309	737.852	
Baten										
		Totaal baten op grond van doelstelling	0			0	0	0	0	
Saldo ten laste van gewone dienst/algemene middelen	Saldo		1.968.767		225.000	2.193.767	711.236	724.309	737.852	

HOOPFUNCTIE 8, WELZIJN

Functie	8.1	Educatie	BEDRAG						
			voorgerevise raming 2003	van de verlaging 2003	van de verhoging 2003	gewijzigde raming 2003	meerjaren- raming 2004	meerjaren- raming 2005	meerjaren- raming 2006
Doelstelling	38101	Optimale onderwijsinfrastructuur							
Prestatie	3810107	Adviesaan, stimuleren en tot stand brengen Kenniscampus Emmen							
Portefeuùehouder	mevrouw M. Brink-Masaler								
Staf-/productgroep	Cultuur en Welzijn								
Leesten	4.0	Inkomensoverdrachten.....	36.275		0	36.275	27.175	38.575	24.500
		- Bijdrage instandhouden steunpunt Open Universiteit te Emmen	0				4.500	15.900	10.900
		Totaal lasten ten behoeve van doelstelling	36.275		0	36.275	75.008	87.384	74.165
Baten									
		Totaal baten op grond van doelstelling	0			0	0	0	0
Saldo ten laste van gewone dienst/algemene middelen	Saldo		36.275		0	36.275	75.008	87.384	74.165

HOOFDFUNCTIE 8, WELZIJN

Functie	8.3 Kunst en oudheidkunde	BEDRAG						
		voorgerekening 2003	van de verleging 2003	van de verhoging 2003	meerjaren- raming 2003	meerjaren- raming 2004	meerjaren- raming 2005	meerjaren- raming 2006
Doelstelling	38303 Participatie cultuuruitingen							
Prestatie	3830308 <i>Financiering Actieplan cultuurbereik</i> 3830315 <i>Subsidieering Drentse Taal</i>							
Portefeuillehouder	mevrouw M.W. Brink-Massier							
Staf-/productgroep	Cultuur en Welzijn							
Laaten	4.0 Inkomensoverdrachten.....	2.991.444		38.170	2.771.514	2.771.510	2.518.508	2.583.294
	- Stichting Drentse Taal 38.170					0	0	0
	Totaal lasten ten behoeve van doelstelling	3.369.809		38.170	3.140.579	3.181.384	2.930.152	3.007.209
Baten	4.0 Inkomensoverdrachten.....	309.206		27.000	309.206	309.206	309.206	309.206
	- Bijdrage Rijk (OCW) in kader actieplan Cultuurbereik 27.000					0	0	0
	Totaal baten op grond van doelstelling	323.727		27.000	323.727	323.727	323.727	323.727
Saldo ten laste van gewone dienst/ algemene middelen	Saldo	3.065.182		11.170	2.816.852	2.857.657	2.606.425	2.683.482

HOOPFUNCTIE 8, WELZIJN

Functie	8.7 Ouderenbeleid	Doelstelling	38701 Ouderenbeleid	Prestatie	3870106 <i>Subsidiering projecten</i>	BEDRAG						
						Portefeuillehouder	mevrouw G. de Vries-Leggedoor	Staf-/productgroep	Cultuur en Welzijn	voorgerekening 2003	van de verhoging 2003	van de verhoging 2003
Lasten		4.0 Inkomensoverdrachten.....	241.868	51.000					56.140	54.914	54.938	
		- Bijdragen ter stimulering totstandkoming hospices (51.000)							(53.530)	(55.136)	(58.484)	
		Totaal lasten ten behoeve van doelstelling	350.348	51.000					166.895	167.451	169.604	
Baten												
		Totaal baten op grond van doelstelling	0						0	0	0	
Saldo ten laste van gewone dienst/algemene middelen		Saldo	350.348		0				166.895	167.451	169.604	

HOOFDFUNCTIE 9, RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING

Functie	9.1 Ruimtelijke ordening	BEDRAG						
		voorgerekening 2003	van de verlaging 2003	van de verhoging 2003	meerjaren- raming 2003	meerjaren- raming 2004	meerjaren- raming 2006	meerjaren- raming 2008
Doelstelling	39101 Provinciaal omgevingsplan (POP)							
Prestatie	3910103 Productie POP II							
Portefeuillehouder Staf-/productgroep	mevrouw G. de Vries-Leggedoor Ruimte en Water							
Laasten	2.3 Overige goederen en diensten.....	12.600		250.000	250.000	12.900	13.100	13.400
	- Kosten proefprojecten versterking sociale component in POP II 250.000					0	0	0
	Totaal lasten ten behoeve van doelstelling	988.071		250.000	738.071	1.007.921	1.025.960	1.045.441
Baten								
	Totaal baten op grond van doelstelling	0			0	0	0	0
Saldo ten laste van gewone dienst/ algemene middelen	Saldo	988.071		250.000	738.071	1.007.921	1.025.960	1.045.441

HOOFDFUNCTIE 0, FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Functie	0 Financiëring en algemene dekkingsmiddelen	Doelstelling	30201 Financiëring en algemene dekkingsmiddelen	Prestatie	3020101 <i>Algemene dekkingsmiddelen</i> 3030101 <i>Onvoorzene uitgaven</i>	BEDRAG													
						Portefeuillehouder	Staf-/productgroep	voige raming 2003	van de verlagings 2003	van de verhoging 2003	meerjarenraming 2003	meerjarenraming 2004	meerjarenraming 2005	meerjarenraming 2006					
						da heer H. Weggemans													
						Fianciën en Control													
Laasten		9.0	Vrije bestedingsruimte.....				0		2.736.871		2.736.871	2.460.982	3.627.812	2.924.748					
			- Vrije bestedingsruimte	2.736.871								(132.558)	(2.008.208)	(5.931.882)					
		8.2	Apparaatkosten in de loop van het jaar ontstaan.....				4.158.302		240.142		4.398.444	3.914.036	3.950.465	4.005.076					
			- Salariëkosten algemeen	312.000								342.000	376.000	387.000					
			- Kosten gedifferentieerd belonen	21.000								25.000	30.000	38.000					
			- Kosten verzekeringen	6.000								6.000	5.000	5.000					
			- Strapost verhoging pensioenpremie	0								566.000	577.000	592.000					
			- Krediet tijdelijk personeel	(98.000)								(98.000)	(98.000)	(98.000)					
			- Project Kiezen om te stemmen	(7.000)								0	0	0					
			- Bijdragen van derden in salariskosten	95.142								94.823	61.723	63.575					
			- Bijdragen van derden in salariskosten	(145.000)								(102.600)	(104.045)	(105.838)					
			- Bijkomende kosten statengriffie	66.000								66.000	67.300	68.600					
				240.142								899.323	915.978	948.638					
			Totaal lasten ten behoeve van doelstelling				18.156.141		2.977.013		21.133.154	13.713.370	14.820.020	14.275.307					
Baten		1.0	Belastingopbrengsten.....				27.556.000		149.000		27.705.000	28.997.000	30.236.000	31.538.000					
			- Opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting	149.000								36.000	(72.000)	(184.000)					
		4.0	Inkomensoverdrachten.....				58.840.000		2.108.000		60.948.000	55.100.000	54.978.000	54.884.000					
			- Uitkering uit het Provinciefonds	2.108.000								(178.000)	(1.946.000)	(3.781.000)					
		6.1	Bijdragen van fondsen.....				9.115.188		304.500		9.419.688	2.123.862	817.792	810.881					
			- Bijdrage van Fonds flexibel beleid	225.000								0	0	0					
			- Bijdrage van Festivalfonds	20.000								0	0	0					
			- Bijdrage van Fonds noordelijk archeologisch depot	59.500								59.683	61.453	63.297					
				304.500															
			Totaal baten op grond van doelstelling				103.210.188		2.561.500		105.771.688	93.909.214	93.635.764	94.825.147					
Saldo ten bate van gewone dienst/algemene middelen			Saldo				(85.054.045)		415.513		(84.638.532)	(80.095.844)	(78.815.744)	(80.549.840)					

2003-57-10

Recapitulatie wijzigingen

Doelstelling	2003	2004	2005	2006
Provinciale staten	243.750	325.000	331.500	338.000
Verbetering toeristisch aanbod en bevordering gebruik	225.000	-	-	-
Optimale onderwijsinfrastructuur	-	4.500	15.900	10.900
Participatie cultuuruitingen	11.170	-	-	-
Bevorderen maatschappelijke betrokkenheid en informatieoverdracht	1.094.433	1.126.075	1.156.683	1.188.966
Ouderenbeleid	51.000	53.630	55.136	58.494
Provinciale omgevingsplan (POP)	250.000	-	-	-
Financiering en alg.dekkingsmiddelen (excl.onvoorzien)	2.321.358	981.660	2.872.525	4.830.242
Vrije bestedingsruimte	2.736.871	132.555	2.008.206	3.931.682
	-	-	-	-

Voorjaarsnota 2003

PROVINCIE DRENTHE

VOORJAARSNOTA 2003

April 2003

INHOUD

	SAMENVATTING	5
	INLEIDING	7
1.	BEZUINIGINGEN KABINET BALKENENDE I	9
2.	FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN	13
2.1.	Provinciefonds	13
2.2.	Opcenten motorrijtuigenbelasting	15
2.3.	Indexering van personele en niet-personele lasten bij budgetinstellingen	16
2.4.	Personele lasten	16
2.5.	Geluidhinder Meppeler Betoncentrale (MBC)	17
2.6.	Overzicht financiële ontwikkelingen	18
2.7.	Uitgangspunten voor de begroting	18
3.	FINANCIËLE EFFECTEN	21
3.1.	Begrotingswijzigingen 2003/preprioriteiten	21
3.2.	Totaaloverzicht	21
4.	VOORSTELLEN	23
4.1.	Voorstellen ten laste van de ruimte	23
4.2.	Samenvatting en ruimtebeslag	27
4.3.	Flexibel beleid	27
	AFKORTINGENWIJZER	29

 SAMENVATTING

De Voorjaarsnota 2003 bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Bezuinigingen kabinet Balkenende I
2. Financiële ontwikkelingen
3. Financiële effecten
4. Voorstellen

Het totaal aan ontwikkelingen, effecten en voorstellen kan in tabelvorm als volgt worden weergegeven.

Voorjaarsnota 2003, afwijkingen (€ x 1.000)	2003	2004	2005	2006
Ruimte exclusief Onvoorzien	0	2.593	5.536	6.856
Algemene uitkering	2.108	-178	-1.946	-3.761
Opcenten motorrijtuigenbelasting (MRB)	149	36	-72	-184
Personele lasten	-26	-720	-732	-759
Correctie bijdrage Commissariaat voor de Media	1.094	1.125	1.157	1.189
Hogere vergoeding statenfracties	-169	-225	-230	-234
Taalwetenschappelijk onderzoek Drents	-38			
Extra kosten vormgeving duaal bestuur	-131	-166	-169	-173
Behouden Steunpunt Open Universiteit Emmen	0	-4	-16	-11
Pilotstudies inbedding sociale component Provinciaal omgevingsplan (POP) II	-250			
Resterende ruimte	2.737	2.461	3.528	2.924

Daarnaast is in deze Voorjaarsnota voor een tweetal projecten een voorstel opgenomen ten laste van het Fonds flexibel beleid.

INLEIDING

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2003. Het moment waarop deze nota verschijnt is bijzonder. Deze nota bieden wij, het oude college van gedeputeerde staten, u, de nieuwe provinciale staten (PS) aan. Wij hebben gemeend, gezien dit bijzondere moment, er goed aan te doen het aantal voorstellen in deze nota tot een minimum te beperken.

Door de vervroeging van de vaststelling van de jaarstukken hebben wij ervoor gekozen de bestemming van het resultaat 2002 niet meer in de Voorjaarsnota op te nemen.

Wel hebben wij het financieel perspectief geactualiseerd en een aantal reeds door u genomen besluiten en urgente besluiten verwerkt.

Verder hebben wij, zoals u toegezegd tijdens de behandeling van de begroting 2003 in uw staten, geïnventariseerd welke bezuinigingen door het kabinet Balkenende I de provincie Drenthe in nadelige zin kunnen treffen.

---

1. BEZUINIGINGEN KABINET BALKENENDE I

Tijdens de behandeling van de begroting 2003 in de staten hebben wij u toegezegd te zullen inventariseren hoe de bezuinigingen door het kabinet Balkenende I Drenthe zullen treffen. Uiteraard zullen wij ons beperken tot die bezuinigingen die een relatie hebben met het provinciale beleid. De bezuinigingen worden in dit hoofdstuk feitelijk geïnventariseerd. Concrete maatregelen om de bezuinigingen te verzachten of op te heffen stellen wij in deze Voorjaarsnota niet voor. Bij de behandeling van deze Voorjaarsnota door uw (nieuwe) staten nodigen wij u uit aan te geven op welke terreinen naar uw mening het nieuwe college maatregelen moet treffen in het kader van de begroting 2004.

Stimuleringsregeling gebiedsgericht beleid (bodem)

Anders dan de verwachtingen begin 2002 worden de budgetten fors omlaag gebracht. De verwachte rijksbijdrage voor uitvoering van een in 2002 afgesloten contract vermeerderd met claims voor aanvullingen (onder andere nieuwe gebieden) in 2003 voor uitvoering van gebiedsgericht beleid (toepassing Stimuleringsregeling gebiedsgericht beleid; geraamd op € 5.408.783,--) is met 54% gereduceerd. Voor de uitvoering komt maar € 2,94 miljoen beschikbaar. Maar dat is nog niet hard toegezegd.

Grondverwerving

Voor 2003 is een gevolg van de bezuinigingen dat het beschikbare Landbouw, Natuurbeheer en Visserij(LNV-)budget nodig is om aan de verplichtingen voor 2003 te kunnen voldoen. Daardoor is er naar verwachting geen ruimte voor de provincies om te programmeren. De exacte gevolgen zijn nog niet bekend. Uit de provinciale middelen is in 2003 € 295.000,-- voor natuurgebieden en € 816.000,-- beschikbaar voor de cofinanciering van verwervingen door de Stichting "Het Drentse Landschap" en Natuurmonumenten. Onduidelijk is of deze middelen nog moeten worden ingezet.

De aankoopstop heeft ook gevolgen voor de Drentse instrumenten Drentse maat en Hunzemaat. De gronden die met deze instrumenten verworven zijn, kunnen op dit moment niet doorgeleverd worden aan particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, omdat de hiervoor geldende regeling gesloten is. De provincie moet de gronden dus langer financieren. De consequenties hiervan worden momenteel in beeld gebracht. Verwacht wordt dat de provincie hierop verlies zal leiden door de momenteel dalende grondprijzen.

Voor de langere termijn is de afspraak gemaakt dat het Interprovinciaal Overleg met LNV afspraken maakt over de financieringsstructuur. De convenantleningen zijn namelijk nagenoeg uitgeput en het Rijk moet nieuwe middelen vrijmaken. Gezien de ontwikkelingen is het de vraag hoe en of het Rijk dit zal doen. Dit gecombineerd met de bezuinigingen en ombuigingen maakt het noodzakelijk het komende jaar te benutten om de financiering van de grondverwerving goed onder de loep te nemen.

Landinrichting

De gevolgen van de bezuinigingen van het Rijk op landinrichting zijn met name voelbaar in 2003. In Drenthe moeten wij € 1,7 miljoen snoeien op een vraag van € 5 miljoen. Dat betekent dus fors temporiseren. Door de minister van LNV is wel aangegeven dat het om een een-

malige korting gaat. De voorbereiding van projecten kan doorgaan, zodat in 2004 een vliegende start kan worden gemaakt.

Energiebesparende maatregelen en duurzame energie

Tot voor kort hadden ondernemers enkele fiscale voordelen in relatie tot energiebesparende maatregelen en duurzame energie. Dat waren de Energie Investeringsaftrek (EIA) en de Willekeurige Afschrijving Milieu-investering (VAMIL). Voor non-profit organisaties bestond er de Energie-Investeringsregeling Non Profit (EINP).

Vanaf 2003 is de EINP afgeschaft en komen energie-investeringen niet langer voor de VAMIL in aanmerking. Eind 2002 is de EIA tijdelijk stopgezet vanwege voortijdige uitputting van het beschikbare budget. In 2003 is de EIA alsnog weer opengesteld. De afbouw van VAMIL en het tijdelijk stopzetten van EIA heeft gevolgen gehad, omdat in de tweede helft van 2002 een tweetal projecten gepland was. Het betrof een actieprogramma ter stimulering van de toepassing van zonne-energie in het midden- en kleinbedrijf (MKB) en een concreet project op het gebied van zonne-energie.

De provincie richt zich in haar subsidiebeleid nogal eens op de non-profitsector (verzorgingssector, (semi-)overheden etc.). Hier valt een externe cofinancier weg. Projecten zijn dus moeilijker te realiseren. Omdat de (aangepaste) EIA weer terug is, zijn de gevolgen voor het MKB waarschijnlijk minder groot.

Door het wegvallen van de EINP is het budget voor een aantal maatregelen met ruim 18% gedaald. In het oorspronkelijke Uitvoeringsprogramma afvalpreventie en energiebesparing (2002-2004) werd in totaal voor een bedrag van € 133.469,-- een beroep gedaan op de EINP. Dit bedrag vervalt. De financiële consequenties hiervan vallen mee, omdat gebruik kan worden gemaakt van het BTW-compensatiefonds. Dit compenseert het wegvallen van de EINP volledig.

Openbaar vervoer

De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer in de regio. Begin 2003 wordt gestart met het verlenen van de aanbestedingen. Er zijn aanzienlijke bezuinigingen aangekondigd voor het openbaar vervoer. Die zijn tijdens de begrotingsbehandelingen deels teruggedraaid. Naar verwachting zal het nieuwe kabinet weer aanvullende bezuinigingen doorvoeren op het terrein van openbaar vervoer.

Gebundelde doeluitkering (GDU)

De nieuwe GDU is per 1 januari 2003 ingevoerd. Drenthe heeft in het Bereikbaarheidsprofiel Noord-Nederland de knelpunten aangegeven en de middelen voor verbetering aangegeven en de benodigde omvang van de eigen regionale middelen (provincie en gemeente) en van de GDU becijferd. De huidige GDU bedraagt circa 17% van de benodigde GDU. De provincie zal met de gemeenten een aanzienlijke prioritering moeten doorvoeren.

Meerjarenprogramma infrastructuur en transport(MIT-)projecten

Het Rijk heeft alle middelen van Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking (ICES) voor MIT-projecten geschrapt. In de Rijksbegroting 2003 zijn aanzienlijke bezuinigingen opgenomen ten aanzien van de MIT-projecten. De noordelijke projecten worden steeds verder naar achteren geschoven in de indicatieve planning.

Verkeersveiligheid

In 2001/2002 is het maatregelenpakket opgesteld dat noodzakelijk is om de taakstelling verkeersveiligheid te kunnen realiseren. De middelen zouden via de ICES beschikbaar komen. Het vorige kabinet heeft alle ICES-middelen geschrapt. In de begroting zijn geen extra middelen uitgetrokken voor verkeersveiligheid. In het Nationaal verkeers- en vervoersplan zal in de loop van 2003 een nieuwe (lagere) taakstelling verkeersveiligheid worden vastgelegd. Naar verwachting blijft de omvang van de rijksmiddelen zeer laag.

Investeringsnota verkeer en vervoer

De huidige Investeringsnota verkeer en vervoer dateert van juli 2000. Wij zullen deze nota actualiseren. De uitkomsten van het POP/Provinciaal verkeers- en vervoersplan worden daarin verwerkt en ook vorengenoemde invloeden van gewijzigd rijksbeleid. In de investeringsnota zijn de middelen tot 2010 becijferd. Om de omvangrijke hoeveelheid middelen voor infrastructuur te kunnen inzetten, moet eerst een aantal jaren worden "gespaard" in het Fonds verkeer en vervoer. De nieuwe investeringsnota moet worden verwerkt in de begroting 2004.

---

2. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

2.1. Provinciefonds

Behoedzaamheidsreserve

Volgens de maartcirculaire 2003 vallen de netto, gecorrigeerde rijksuitgaven in 2002 hoger uit dan verwacht. Dit betekent dat de behoedzaamheidsreserve van € 18,2 miljoen niet alleen geheel tot uitkering komt, maar dat daarnaast nog een extra bedrag van landelijk € 10,1 miljoen over 2002 wordt uitgekeerd. Met het volledig tot uitkering komen van de behoedzaamheidsreserve over 2002 was in de raming reeds rekening gehouden. Het surplus, voor Drenthe een bedrag van € 315.000,-, is evenals de terugontvangst uit de behoedzaamheidsreserve een structureel doorwerkende meevaller. Voor het jaar 2002 is deze nog verwerkt in de rekening 2002.

De nacalculaties van de laatste jaren vallen de laatste jaren steeds positief uit. Wij achten het daarom verantwoord om ons beleid voort te zetten, waarbij bij de raming van de algemene uitkering voor het lopende jaar de behoedzaamheidsreserve volledig in wordt gehouden, maar voor de jaren daarna rekening gehouden wordt met een jaarlijkse terugontvangst van 75%.

Provinciefonds 2002

Ten opzichte van de septembercirculaire wordt het Provinciefonds volgens de decembercirculaire 2002 eenmalig verhoogd met € 46.437,- in verband met de aanloopkosten van de toekomstige Wet op de archeologische monumentenzorg. De wet zal uitvoering geven aan het verdrag van Valletta (1992) ter bescherming van het bodemarchief. Als invoeringsdatum voor de wet wordt medio 2004 genoemd. Omdat het niet mogelijk meer was de begroting 2002 nog te wijzigen en besteding in 2002 niet meer mogelijk was, zullen wij voorstellen deze middelen naar 2003 over te hevelen in het kader van het bestemmingsvoorstel van het rekeningresultaat 2002.

Provinciefonds 2003

Het accres voor het jaar 2003 is blijkens de septembercirculaire 2002 5,35%. Als hierop de inhouding uit de behoedzaamheidsreserve in mindering wordt gebracht en de toevoeging in verband met het BTW-compensatiefonds wordt bijgeteld, bedraagt het accres gecorrigeerd 5,14%. De structurele doorwerking van de nacalculatie 2002 is verwerkt in de bijgestelde raming van deze Voorjaarsnota.

Anders dan eerder was aangekondigd zal de integratie-uitkering Verdi ongewijzigd worden voortgezet in 2003. Een definitief besluit over beëindiging is uitgesteld. In de raming van de provinciefondsuitkering is deze integratie-uitkering meerjarig weer opgenomen.

Provinciefonds 2004 en volgende jaren

In 2004 vindt voor het eerst de uitname uit het Provinciefonds plaats in verband met het BTW-compensatiefonds. Deze uitname is verwerkt in de raming.

Verder is sprake van een verslechterde situatie van de rijksbegroting. Aannemelijk is dat het Rijk in verband hiermee maatregelen zal nemen. Wij hebben een inschatting gemaakt van de

omvang van bezuinigingen en lastenverzwaringen door het Rijk en van de mate waarin dit doorwerkt naar de uitkering uit het Provinciefonds. Aangenomen is dat in de komende regeerperiode een aanzienlijk bedrag zal worden bezuinigd en aan lastenverzwaring zal worden doorgevoerd. Deze aannahme kan worden vertaald in een neerwaartse bijstelling van de accresen met 2,75 procentpunten, Dit levert het volgende, zorgelijke beeld van de verwachte ontwikkeling van de accresen.

Jaar	Accres
2004	-10,11%
2005	-0,38%
2006	-0,28%
2007	-0,26%

Meerjarig is voor de periode 2005 tot en met 2007 rekening gehouden met het gemiddelde (geraamde) accres over deze jaren, namelijk -0,31%. Dat betekent dus meerjarig nominaal en reëel dalende accresen!

In de onderstaande tabellen is weergegeven hoe de uitkering uit het Provinciefonds is samengesteld voor 2003 en volgende jaren.

Provinciefonds 2003 tot en met 2007

<i>Bedragen x € 1.000,--</i>	2003	2004	2005	2006	2007
Algemene uitkering	59.219	53.371	53.248	53.125	53.005
Integratie-uitkeringen	1.729	1.729	1.729	1.729	1.729
Totaal uitkering					
Provinciefonds	60.948	55.100	54.976	54.854	54.734

De daling in 2004 ten opzichte van 2003 houdt zoals hierboven vermeld verband met de uitname in het kader van het BTW-compensatiefonds.

In de navolgende tabellen is weergegeven welke ontwikkelingen zich ten aanzien van het Provinciefonds sinds de Najaarsnota 2002 hebben voorgedaan.

Provinciefonds; vergelijking Voorjaarsnota 2003 met Najaarsnota 2002

<i>Bedragen x € 1.000,--</i>	2003	2004	2005	2006
Voorjaarsnota 2003	60.948	55.100	54.976	54.854
Najaarsnota 2002	58.840	55.278	56.922	58.615
Vershil	2.108	-178	-1.946	-3.761

De verschillen tussen de ramingen in deze Voorjaarsnota en de Najaarsnota 2002 kunnen globaal als volgt worden verklaard.

<i>Bedragen x € 1.000,--</i>	2003	2004	2005	2006
Continuering Verdi	206	206	206	206
Doorwerking nacalculatie				
2002	1.310	1.310	1.310	1.310
Accresverschillen en overige	592	-1.693	-3.461	-5.276
Totaal verschil	2.108	-178	-1.946	-3.761

In de bedragen op de regel accresverschillen zijn de gevolgen van de verwachte bezuinigingen verwerkt. Deze lopen in de tijd sterk op omdat de verwachte bezuinigingen bovenop de bezuinigingen uit het Strategisch akkoord komen.

2.2. Opcenten motorrijtuigenbelasting

Verwachte ontwikkelingen in 2003 en volgende jaren

De raming van de opbrengst opcenten MRB uit de Najaarsnota 2002 was gebaseerd op de samenstelling en het volume van het wagenpark van 27 april 2002. Na deze datum hebben zich de volgende ontwikkelingen voorgedaan. Het wagenpark is in deze acht maanden met ruim 0,9 % gegroeid. Dat is op jaarbasis 1,4%. Dit stemt vrijwel overeen met de aanname uit de Najaarsnota (1,5%).

Omdat opnieuw een verschuiving heeft plaatsgevonden in het wagenpark naar gemiddeld zwaardere auto's stijgt de theoretische opbrengst licht. Of de verschuiving naar zwaardere gewichtsklassen zich ook in 2003 zal voortzetten is moeilijk te voorspellen. Voor de aangepaste raming gaan wij ervan uit dat de verdeling van de personenauto's over de gewichtsklassen constant blijft.

Voor de huidige aangepaste raming is een groei voor 2003 aangenomen van 1,25%. Voor de jaren daarna is een groei verondersteld van 1%. Dit achten wij reëel gelet op de economische neergang.

Het percentage oninbaarlijdingen bedroeg in 2002 1. Wij hebben dit percentage aangenomen in onze raming voor 2003 en volgende jaren.

Verwachte tariefstijging

Het opcententarieff in de provincie Drenthe is conform het hiertoe door u genomen besluit geïndexeerd op basis van het vierjarig gemiddelde van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. Hiermee wordt de koopkracht van dit algemene dekkingsmiddel binnen onze provinciale begroting gewaarborgd. Ten opzichte van de stand in de Najaarsnota 2002 is dit cijfer enigszins gestegen, door een iets hogere (geraamde) inflatie. Volgens de Macro-economische verkenning 2003, bijlage A4, bedragen deze cijfers:

	2002	2001	2002	2003	Gemiddeld
Slijtingspercentage	2,60	4,50	3,50	2,50	3,28

In de Najaarsnota 2002 is nog uitgegaan van een stijgingspercentage van 3,14. Door de gestegen inflatie zal naar verwachting de tariefontwikkeling iets sneller stijgen. Het opcententarieff per 1 april 2004 wordt uiteraard pas in de Najaarsnota 2002 vastgesteld.

Indien wij het stijgingspercentage van 3,28 toepassen op het meerjarenperspectief, bedraagt het opcententarieff per

- 1 april 2004: 69,1
- 1 april 2005: 71,4
- 1 april 2006: 73,7
- 1 april 2007: 76,1

Gevolgen voor de begroting

Op grond van de huidige gegevens en genoemde aannames is een raming gemaakt van de verwachte ontwikkeling van de opbrengst opcenten MRB.

In de onderstaande tabellen is de raming voor 2003 en komende jaren uitgaande van de hiervoor genoemde uitgangspunten weergegeven.

<i>Bedragen x € 1.000,--</i>	2003	2004	2005	2006
Najaarsnota 2002	27.656	28.951	30.308	31.722
Voorjaarsnota 2003	27.805	28.987	30.236	31.538
	149	36	-72	-184

2.3. Indexering van personele en niet-personele lasten bij budgetinstellingen

Sinds de Najaarsnota zijn de aannames ten aanzien van de verwachte loon- en prijsstijging slechts marginaal gewijzigd. Wij zien daarom geen aanleiding de (meerjaren)raming op dit punt bij te stellen.

In onderstaande tabel is weergegeven welke loon- en prijsstijging aangenomen is in de Najaarsnota 2002 en wat de actuele inzichten zijn op dit punt.

	Najaarsnota 2002	Actueel inzicht
Loonstijging in %	4,0	4,0
Prijsstijging in %	2,75	2,6

2.4. Personele lasten

Loonontwikkeling

Tot 1 maart 2003 geldt de collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) 2002-2003. Voor de periode daarna is een nieuwe CAO afgesloten die geldt van 1 maart 2003 tot 1 april 2005.

Hoofdpunten ten aanzien van de loonontwikkeling uit deze nieuwe CAO zijn:

- per 1 maart 2003 en per 1 maart 2004 een stijging van 2,5%;
- per december 2004 wordt de eindejaarsuitkering met 0,5% verhoogd naar 4,5% structureel;
- twee keer per jaar een eenmalige uitkering van € 100,-- per werknemer;
- 0,75% van de loonsom wordt uitgegeven aan gedifferentieerd belonen.

De gevolgen van deze CAO zijn verwerkt in de bijgestelde personeelsraming. Deze gevolgen zijn voor de jaren na 2004 trendmatig doorgetrokken.

Werkgeverspremies

De pensioenpremies voor 2003 zijn gestegen. Door de statutair bepaalde premiesprongbegrenzing is stijging beperkt tot 2% van de pensioengrondslag. Voor de werkgever, die hiervan ongeveer drievierde voor zijn rekening neemt, betekent dit dat de lasten met bijna 1% zijn gestegen. Dit komt overeen met ongeveer € 270.000,-- per jaar. In de begroting was hiermee reeds rekening gehouden. Voor 2004 houdt het Interprovinciaal Werkgeversverband rekening met de mogelijkheid dat de premiesprongbegrenzing wordt losgelaten. Om op kostendekkend niveau te komen, is een premiestijging van 4% (werkgeversdeel 3%) denkbaar. Voor de provincie betekent dit een lastenstijging van 1,8%! In de meerjarenraming is hiervan uitgegaan.

Overige personele lasten

In het kader van de CAO dient voor de werknemers binnen het kader van de arbeidsverhouding door de provincies een rechtsbijstandsverzekering te worden afgesloten. Deze verzekering bedraagt voor de provincie Drenthe naar verwachting € 6.000,- per jaar.

Gevolgen meerjarenbegroting

De hiervoor geschetste loonontwikkeling en verwachtingen met betrekking tot de werkgeverspremies zijn verwerkt in het onderstaande overzicht.

<i>Bedragen in € x 1.000,-</i>	2003	2004	2005	2006	2007
Lasten na de 1e wijziging begroting					
2003	30.450	30.881	31.485	32.256	
Actualisatie	30.762	31.223	31.861	32.643	33.554
Hogere pensioenpremie werkgever	0	566	577	592	608
Gedifferentieerd belonen naar 0,75%					
van de loonsom	21	25	30	35	42
Rechtsbijstandsverzekering	6	6	6	6	6
Geactualiseerde raming	30.789	31.820	32.474	33.276	34.210
Mutatie baten	313	219	257	261	265
Per saldo hogere lasten	26	720	732	759	

De genoemde bedragen voor gedifferentieerd belonen betreffen de verschillen tussen de norm van 0,75% van de loonsom en de bedragen die hiervoor nu reeds in de begroting zijn opgenomen.

Naast hogere lasten is tevens sprake van hogere baten. Deze hogere baten zullen deels worden gevonden door herschikkingen binnen de provinciale begroting. Zo wordt het budget Tijdelijk personeel structureel verlaagd. Daarnaast kunnen meer lasten voor rekening van derden worden gebracht.

2.5. Geluidhinder Meppeler Betoncentrale (MBC)

De geluidbelasting van de MBC op de omgeving moet worden teruggebracht om de akoestische situatie in overeenstemming te brengen met de wettelijke uitgangspunten. Daarnaast zijn aanvullende akoestische maatregelen nodig om woningbouw aan de Prins Hendrikkade mogelijk te maken.

De voorzieningenrechter in Assen heeft op 29 november 2002 de gemeentelijke bouwvergunning geschorst, op basis van een discrepantie tussen verschillende geluidsonderzoeken. Volgens de rechter hebben de gemeente en de provincie onzorgvuldig gehandeld ten aanzien van de rechten uit de vergunning 2000 van de MBC. De rechter heeft geconstateerd dat de geluidssituatie betreffende de Prins Hendrikkade te Meppel onduidelijk is.

Op basis van een intentieverklaring waarin MBC, provincie en gemeente aangaven gezamenlijk tot een afdoende oplossing te willen komen, heeft de aannemer desondanks een aantal weken verder kunnen bouwen. De MBC vond dat de oplossing die door gemeente en provincie werd aangedragen, zijnde aanpassing van de Wm-vergunning en het akoestisch isoleren van de woningen aan de Prins Hendrikkade, niet voldoende garanties bood voor continuering van haar bedrijfsvoering. Het bedrijf heeft daarom bij de rechter een dwangsom op het bouwen gevraagd en gekregen. De bouw ligt sindsdien stil.

Om woningbouw op korte termijn weer mogelijk te maken en toch geen vrijbrief of blanco cheque aan de MBC af te geven, is gewerkt aan een overeenkomst tussen de provincie en de MBC, waarin is vastgelegd met welke uitgangspunten en met welke maatregelen de geluidbelasting van de MBC zal worden teruggebracht. Overeengekomen is dat de provincie garant staat voor de kosten van de te nemen maatregelen. De MBC zal dan in eerste instantie afzien van het innen van de dwangsom en daarmee de woningbouw weer mogelijk maken. In een latere fase trekt het bedrijf alle bezwaren en beroepen tegen besluiten van de provincie en gemeente in.

Wij hebben besloten de hiermee gemoeide kosten, waarvan de precieze omvang nog niet bekend is, vooralsnog ten laste te brengen van het Fonds industrielaawai. Er vindt een nadere risicoanalyse plaats. Indien daar aanleiding toe is, komen wij hierop terug bij gelegenheid van de behandeling van de begroting 2004.

2.6. Overzicht financiële ontwikkelingen

De in vorenstaande beschreven ontwikkelingen kunnen in de onderstaande weergegeven tabel worden samengevat.

Voorjaarsnota 2003, afwijkingen (€ x 1.000,--)	2003	2004	2005	2006
Ruimte exclusief Onvoorzien	0	2.593	5.536	6.856
Algemene uitkering	2.108	-178	-1.946	-3.761
Opcenten MRB	149	36	-72	-184
Personele lasten	-26	-720	-732	-759
	2.231	1.731	2.786	2.152

2.7. Uitgangspunten voor de begroting

Bij de opstelling van de begroting worden de volgende uitgangspunten c.q. aannames gehanteerd¹.

	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Ontwikkeling prijzen</i>					
Prijsmutatie materiele consumptie	2	2	2	2	2
<i>Motorrijtuigenbelasting</i>					
Opcententarief ²	66,9	69,1	71,4	73,7	76,1
Oninbaar als % opbrengst	1	1	1	1	1
Groei grondslag (in %)	1,25	1,0	1,0	1,0	1,0
<i>Provinciefonds</i>					
Accres	5,14	-9,36	0,37	0,47	0,49
<i>Renten</i>					
Lange rente	6	6	6	6	6
Korte rente	4	4	4	4	4

¹ De verwachting betreffende prijsstijging en renteontwikkeling zijn gebaseerd op het economisch beeld zoals dit door de BNG is gepubliceerd op 11 maart 2003.

² De tarieven zijn indicatief; definitieve vaststelling van het tarief per 1 april 2004 vindt plaats bij de vaststelling van de Nota van aanbidding 2003. De indicatieve tarieven zijn gebaseerd op de aannames zoals eerder in deze nota geformuleerd.

Voorstel 1. Vaststellen uitgangspunten begroting 2004 (cursief gedrukte waarden worden in de Najaarsnota definitief vastgesteld).

Bij de opstelling van de begroting 2004 de uitgangspunten c.q. aannames hanteren, zoals in vorenstaande tabel vermeld.

3. FINANCIËLE EFFECTEN

3.1. Begrotingswijzigingen 2003/preprioriteiten

In deze paragraaf worden de financiële effecten verwerkt als gevolg van reeds door u genomen besluiten. Voorzover deze betrekking hebben op het meerjarenperspectief betreft het preprioriteiten.

a. Correctie bijdrage van het Commissariaat voor de Media

In de vijfde wijziging van de begroting 2002 en de eerste wijziging van de begroting 2003 zijn de ramingen van de bijdrage aan RTV Drenthe en de daar tegenoverstaande inkomsten (uitkering van het Commissariaat voor de Media respectievelijk uitkering uit het Provinciefonds) aangepast. Daarbij is ervan uitgegaan dat een deel van de inkomsten die ten behoeve van de bijdrage aan RTV Drenthe worden ontvangen loopt via de uitkering uit het Provinciefonds en niet via het Commissariaat voor de Media. Dit is niet juist gebleken. De bijdrage van het Commissariaat voor de Media kan als gevolg daarvan met € 1.007.758,- worden verhoogd terwijl de uitkering uit het Provinciefonds ten aanzien van dit onderdeel op hetzelfde niveau kan worden gehandhaafd. Daarnaast dient als gevolg van indexatie de totale bijdrage van het Commissariaat voor de Media voor 2003 te worden aangevuld met een bedrag van € 86.675,-.

b. Hogere vergoeding statenfracties

In uw vergadering van 5 februari 2003 is een amendement A aangenomen, waarin wordt voorgesteld aan de statenfracties de kosten te vergoeden die worden gemaakt in verband met beleidsondersteuning door een derde, niet zijnde een fractielid. De kosten daarvan worden geraamd op rond € 225.000,-. Met deze kosten is in de begroting 2003 geen rekening gehouden.

Voorstel 2. Structurele verhoging vergoeding statenfracties

Het krediet Vergoeding statenfracties structureel verhogen met € 225.000,-.

3.2. Totaaloverzicht

De effecten uit het voorafgaande zijn samengevat in onderstaand overzicht.

Voorjaarsnota 2003, afwijkingen (€ x 1.000,-)	2003	2004	2005	2006
Ruimte exclusief Onvoorzien	0	2.593	5.536	6.856
Algemene uitkering	2.108	-178	-1.946	-3.761
Opcenten MRB	149	36	-72	-184
Personele lasten	-26	-720	-732	-759
Correctie bijdrage Commissariaat voor de Media	1.094	1.125	1.157	1.189
Hogere vergoeding statenfracties	-169	-225	-230	-234
	3.156	2.631	3.713	3.107

---

4. VOORSTELLEN

In dit hoofdstuk doen wij u een tweetal voorstellen die naar ons oordeel urgent zijn. Tevens is een bestedingsvoorstel opgenomen in het kader van de 2e ronde Flexibel beleid 2003.

In de Najaarsnota 2002 hebben wij gemeld dat in 2004 de rijksbijdrage voor groot onderhoud voor de vaarweg Meppel-De Punt vervalt. Tevens hebben wij u aangekondigd dat wij in deze voorjaarsnota met een voorstel zouden komen over de wijze de waarop deze toekomstige last kan worden gedekt. Om deze Voorjaarsnota echter zo beleidsarm mogelijk te houden, zullen wij een voorstel hierover betrekken bij de voorbereiding van de begroting 2004.

4.1. Voorstellen ten laste van de ruimte

a. Project Taalwetenschappelijk onderzoek Drents

Op basis van wetenschappelijk onderzoek naar het gebruik van de streektaal in Drenthe, in het bijzonder in het onderwijs, wordt een programma ontwikkeld waarin PAB De Eekhorst aankomende docenten gaat scholen in het toepassen van hun kennis, inzichten en vaardigheden met betrekking tot de streektaal in de onderwijspraktijk. Omdat op dit moment voor de dekking van een bijdrage in de kosten geen regulier krediet beschikbaar is, hebben wij onlangs besloten deze te betrekken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2003. Voorgesteld wordt voor het project een bedrag van € 38.170,- beschikbaar te stellen, waarmee de eerste fase van het onderzoek (een jaar) kan worden uitgevoerd en een projectplan voor het vervolg (indien enigszins mogelijk in Europees verband) kan worden opgesteld.

Op grond van het op 10 maart 2003 door de Federatie SONT aan de provincie aangeboden rapport met aanbevelingen over toekomstig streektaalbeleid in het licht van de Europese erkenning van het Nedersaksisch, is er extra reden om in te zetten op de totstandkoming van wetenschappelijk onderbouwde kennis over de streektaal, als basis voor nieuw streektaalbeleid.

Voorstel 3. Taalwetenschappelijk onderzoek Drents
--

Een bedrag van € 38.170,- beschikbaar stellen voor het project Taalwetenschappelijk onderzoek Drents.
---

b. Diverse kosten vormgeving duaal bestuur

In de bijlage Notitie ambtelijke ondersteuning in duaal Drenthe bij statenstuk 967, inrichting Statengriffie is in hoofdstuk 11 het eigen budget van uw staten aan de orde geweest. Inmiddels hebben wij u hierover een brief gestuurd. In deze brief hebben wij u het voorstel gedaan een werkbudget voor de staten te ramen van € 75.000,- voor 2003 en € 100.000,- jaarlijks (geïndexeerd) met ingang van 2004.

Voor huisvesting, automatisering, drukwerk en managementbudgetten zullen daarnaast bedragen benodigd zijn. Wij stellen voor ook hiervoor kredieten beschikbaar te stellen.

Wij stellen u tevens voor om voor de jaren 2004 en volgende de voorgestelde bedragen aan te merken als prioriteit en te verwerken in de meerjarenraming.

Schematisch kunnen de financiële gevolgen hiervan als volgt worden weergegeven.

<i>Bedragen in €</i>	2003	2004	2005	2006	2007
Werkbudget PS	75.000	100.000	102.000	104.000	106.000
Managementbudgetten	6.000	12.000	12.200	12.400	12.600
Huisvesting, automatisering en drukwerk	50.000	54.000	55.100	56.200	57.300
	131.000	166.000	169.300	172.600	175.900

Wij merken tenslotte op dat bij het opstellen van deze Voorjaarsnota nog geen zicht was op de extra kosten in verband met de invoering van de provinciale rekenkamer en op de wijze waarop wij door het Rijk gecompenseerd zullen worden voor de kosten van de dualisering. De in deze paragraaf voorgestelde kredieten kunnen worden gedekt ten laste van de ruimte (zie ook onderdeel 4.2 van deze Voorjaarsnota). De eventuele compensatie door het Rijk zal te zijner tijd ten gunste van de ruimte komen.

Voorstel 4. Diverse kosten vormgeving dual bestuur

- De volgende bedragen als krediet beschikbaar stellen voor de vormgeving van het dual bestuur:
2003: € 131.000,--;
2004: € 166.000,--;
2005: € 169.300,--;
2006: € 172.600,--;
2007: € 175.900,--.
- De voor de jaren 2004 tot en met 2007 voorgestelde bedragen aanmerken als prioriteit.

c. Behouden Steunpunt Open Universiteit Emmen

In antwoord op vragen ex artikel 29 van het Reglement van orde inzake sluiting vestiging Open Universiteit te Emmen hebben wij toegezegd dat wij concrete voorstellen van de gemeente Emmen om het steunpunt van de Open Universiteit open te houden zouden ondersteunen. Overleg van de gemeente Emmen en de provincie met de Open Universiteit heeft geresulteerd in een voorstel om het steunpunt open te houden, voornamelijk in een experimentele opzet voor een periode van 3 jaar (september 2003 tot en met augustus 2006), waarbij de functies van het steunpunt worden ingebed in de Hogeschool Drenthe. Het experiment is mede gericht op werving van meer studenten binnen de regio en op intensievere begeleiding van studenten (face to face onderwijs).

Het experiment zal worden begeleid door een nog in te stellen stuurgroep, die tevens zal worden belast met de evaluatie van het experiment. In december 2004 zal een tussentijdse evaluatie plaatsvinden. Een half jaar vóór de expiratedatum van het experiment zal de eindevaluatie uitgevoerd worden, dit om tijdige besluitvorming over het vervolg mogelijk te maken.

De structurele kosten van het experiment worden voor de helft gedragen door de Open Universiteit en voor de andere helft door de regio. In 2003 optredende frictiekosten komen ten laste van de regio.

De gemeente Emmen heeft de provincie gevraagd om een bijdrage van 50% van de ten laste van de regio komende kosten van het experiment. De (ondersteunende) rol van de provincie rechtvaardigt evenwel een lagere bijdrage.

Wij stellen voor een bijdrage te verlenen van 25% van de jaarlijks ten laste van de regio komende exploitatiekosten van het experiment in de vorm van een projectsubsidie en van 25% van de in 2003 optredende frictiekosten. Voor 2003 en een deel van 2004 kunnen de kosten worden gedekt uit naar 2003 overgehevelde onderwijsmiddelen 2002 (€ 20.000,--). Voor de jaren 2004, 2005 en 2006 (8 maanden) is nog een bedrag nodig van € 29.000,--³.

Exploitatie in €	sep.-dec. 2003	jan.-dec. 2004	jan.-dec. 2005	jan.-aug. 2006
Ten laste van de regio:				
Gemeente Emmen (75%)	15.000,--	45.000,--	45.000,--	30.000,--
Provincie Drenthe (25%)	5.000,--	15.000,--	15.000,--	10.000,--
Ten laste van de Open Universiteit	20.000,--	60.000,--	60.000,--	40.000,--
Totaal exploitatielasten ³	40.000,--	120.000,--	120.000,--	80.000,--
Frictiekosten in €				
Gemeente Emmen (75%)	12.000,--			
Provincie Drenthe (25%)	4.000,--			
Totaal frictiekosten	16.000,--			
Totale kosten	56.000,--	120.000,--	120.000,--	80.000,--

Inclusief trendmatige verhogingen stellen wij het volgende voor.

Voorstel 5. Behouden Steunpunt Open Universiteit

Voor het openhouden van het steunpunt van de Open Universiteit te Emmen de hiervoor genoemde bedragen beschikbaar stellen en daarvoor kredieten beschikbaar te stellen en de voorgestelde bedragen aanmerken als preprioriteit.

In 2004: € 4.100,--

In 2005: € 15.900,--

In 2006: € 10.900,--

d. Pilotstudies inbedding sociale component in POP II

Wij willen met de uitvoering van 3 pilots de sociale component van POP II meer handen en voeten geven. In het nieuwe POP wordt het sociaal beleid gecombineerd met ruimtelijk-fysiek en economisch beleid. Wij zouden dit willen concretiseren door middel van 3 gerichte pilots. Bij deze 3 pilots staan de thema's Wonen, Voorzieningen en Mobiliteit centraal. Pilot 1 wordt gehouden in een stedelijke wijk, pilot 2 in een Drents dorpengebied en pilot 3 in de Drentse Veenkoloniën. De keuze van de exacte onderwerpen wordt samen met de desbetreffende gemeenten en de Drentse inwoners gemaakt. Mogelijke onderwerpen zijn: het feitelijk gebruik van voorzieningen in relatie tot bereikbaarheid, nieuwe combinaties van voorzieningen door

³ Prijspeil 2003. De bijdragen in 2004, 2005 en 2006 zijn exclusief trendmatige verhogingen.

deze onder één dak te plaatsen, de inrichting wijk/dorp, speel- en ontmoetingsruimten, integrale planontwikkeling en de sociale binding in een streek. Bij de uitvoering worden naast de gemeenten ook marktpartijen, maatschappelijke organisaties en burgers betrokken. In het navolgende lichten we de pilots kort nader toe.

Pilot 1. Stedelijk gebied

Een stedelijk gebied, toegespitst op wijkniveau, met aandacht voor taakcombineerders (bereikbaarheid van voorzieningen door deze onder één dak te plaatsen), toepassing van informatie- en communicatietechnologie voor een verkeersveilige inrichting, (her)inrichting openbare ruimte als ontmoetings-, speel- en beweegruimte. Afstemming van sociaal beleid op fysiek-ruimtelijk en economisch omgevingsbeleid. In overleg met gemeenten wordt een keuze gemaakt.

Pilot 2. Dorpsgebied

Een dorpsgebied, met aandacht voor elementaire welzijnscomponenten in de directe omgeving, als verblijfs- en speelruimte, de emotionele- en gebruikswaarde van voorzieningen, samengaan van verschillende verkeersstromen en veiligheid. De pilot is gericht op problemen en op (informele) oplossingen, op het zichtbaar maken van verantwoordelijkheden en op het optimaal gebruikmaken van de lokale dynamiek. Over het hanteren (en dereguleren) van maatregelen. Het gaat om een praktische studie waarvan de uitkomsten overdraagbaar moeten zijn. In overleg met gemeenten wordt een keuze gemaakt.

Pilot 3. Drentse Veenkoloniën

De Stichting Innovatie Veenkoloniën wil met een grensverleggende aanpak de ontwikkelingskansen van de Veenkoloniën veilig stellen. Er is een directe relatie met de Agenda van de Veenkoloniën. In opdracht van de stichting wordt studie gedaan naar de sociaal-culturele component (sociale binding en lokale identiteit) om aanknopingspunten te vinden voor de toekomstige ontwikkeling van het gebied.

In aansluiting op doelstellingen van de Agenda van de Veenkoloniën gaat het onder andere om een betere aansluiting scholing-werk-brede school.

Wij stellen u het volgende voor.

Voorstel 6. Pilotstudies inbedding sociale component in POP II

In te stemmen met 3 pilotstudies in het kader van de inbedding van de sociale component in POP II. De totale kosten daarvan bedragen € 333.000,-, exclusief BTW. In totaal dragen de Ministeries van LNV en Volksgezondheid, Welzijn en Sport € 83.000,-, exclusief BTW, bij Emmen, Midden-Drenthe en Westerveld leveren personele inzet. Het beslag op provinciale middelen van dit voorstel bedraagt € 250.000,-, exclusief BTW.

e. Regiofonds Groningen-Assen

Volgens het convenant bij de Regiovisie Groningen-Assen moeten de deelnemende partijen voor 1 april 2003 op basis van een evaluatie nagaan of de jaarlijkse bijdragen aan het Regiofonds moeten worden aangepast. De voorstellen van de stuurgroep moeten door de raden en de staten worden goedgekeurd.

De stuurgroep stelt voor om de lopende actualisering van de regiovisie te beschouwen als de in het convenant bedoelde evaluatie. Omdat de actualisering nog niet is afgerond, is het nog

niet mogelijk aan te geven welke aanpassing van de bijdragen noodzakelijk is. De stuurgroep stelt daarom voor om vooralsnog uit te gaan van de vastgestelde bedragen in voorgaande jaren. Voor Drenthe gaat het dan om een bijdrage van € 453.780,--. Dit bedrag is in de Meerjarenraming 2003 en volgende jaren verwerkt.

Wij stellen het volgende voor.

Voorstel 7. Bijdrage Regiofonds Groningen-Assen

1. De bijdrage aan het Regiofonds Groningen-Assen voor de jaren 2004 en volgende vooralsnog vaststellen op € 453.780,--.
2. De bijdrage aan het Regiofonds definitief vaststellen na afronding van de actualisatie van de regiovisie.

4.2. Samenvatting en ruimtebeslag

In de onderstaande tabel zijn de gevolgen van de effecten en voorstellen in deze Voorjaarsnota voor de exploitatie samengevat.

Voorjaarsnota 2003, afwijkingen (€ x 1.000)	2003	2004	2005	2006
Ruimte exclusief Onvoorzien	0	2.593	5.536	6.856
Algemene uitkering	2.108	-178	-1.946	-3.761
Opcenten MRB	149	36	-72	-184
Personele lasten	-26	-720	-732	-759
Correctie bijdrage Commissariaat voor de Media	1.094	1.125	1.157	1.189
Hogere vergoeding statenfracties	-169	-225	-230	-234
Taalwetenschappelijk onderzoek Drents	-38			
Extra kosten vormgeving duaal bestuur	-131	-166	-169	-173
Behouden Steunpunt Open Universiteit Emmen	0	-4	-16	-11
Pilotstudies inbedding sociale component POP II	-250			
Resterende ruimte	2.737	2.461	3.528	2.924

Het beeld dat ontstaat na verwerking van de voorstellen in deze beleidsarme Voorjaarsnota over de resterende ruimte is dus ruim positief. Hierbij moet echter de kanttekening worden gemaakt dat voorstellen voor nieuw beleid, bijvoorbeeld om de gevolgen van de bezuinigingen door het Rijk op te vangen, deze ruimte snel kunnen doen verminderen.

4.3. Flexibel beleid

In het kader van de tweede ronde Flexibel beleid doen wij u een tweetal voorstellen. Van elk van deze voorstellen ontvangt u een afzonderlijk statenstuk.

a. Project Upgrading TT Circuit, fase 4

De Stichting TT Circuit Assen heeft het voornemen om in het najaar van 2003 te starten met de realisering van fase 4 van de upgrading van het TT Circuit Assen.

De eerste 3 fasen zijn inmiddels afgerond. Deze 3 fasen hadden met name tot doel om het circuit te moderniseren en veiliger te maken. Hiermee is bereikt dat het circuit kan concurreren

met de andere circuits in de wereld om daarmee de grote evenementen te behouden voor het circuit.

De eerste 3 fasen hebben een investering gevraagd van € 25 miljoen. Hieraan is met elk € 0,9 miljoen bijgedragen door de provincie en de gemeente Assen en met € 2,7 miljoen door het Integraal structuurplan Noorden des lands.

Voor de 4^e fase die bestaat uit het verder verbeteren en optimaliseren van de kwaliteit voor de bezoekers en gebruikers van het circuit en het verder verbeteren van het spanningsveld tussen het TT Circuit en het natuurgebied Het Witterveld wordt van de provincie en de gemeente Assen een bijdrage gevraagd van € 150.000,--. De totale kosten van deze fase bedragen € 10,4 miljoen.

b. Interegproject Oranjerie en completeren tuin De Buitenplaats te Eelde

De Stichting Het Nijsinghuis heeft samen met de Duitse Stadt Papenburg in het kader van het INTERREG-IIIa-programma bij de Eems Dollard Regio een projectvoorstel ontwikkeld. Beide partners hebben plannen om Oranjerieën te bouwen in de tuinen bij hun museum respectievelijk buitenplaats. Daarbij ziet men mogelijkheden tot grensoverschrijdende samenwerking.

Voor Stichting Het Nijsinghuis worden de totale kosten geraamd op € 450.000,--. In de financiering ontbreekt nog een bedrag van € 100.000,--. Voorgesteld wordt ten laste van het Fonds flexibel beleid een bijdrage beschikbaar te stellen van € 75.000,--.

Voorstel 8. Flexibel beleid

Instemmen met bijdragen aan de volgende projecten ten laste van het Fonds flexibel beleid:

- upgradering TT circuit, fase 4: € 150.000,--;
- Oranjerie en completeren tuin De Buitenplaats te Eelde: € 75.000,--.

AFKORTINGENWIJZER

CAO	collectieve arbeidsovereenkomst
EIA	Energie Investeringsaftrek
EINP	Energie-Investeringsregeling Non Profit
GDU	gebundelde doeluitkering
ICES	Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
MBC	Meppeler Betoncentrale
MIT	Meerjarenprogramma infrastructuur en transport
MKB	midden- en kleinbedrijf
MRB	motorrijtuigenbelasting
POP	Provinciaal omgevingsplan
PS	provinciale staten
VAMIL	Willekeurige Afschrijving Milieu-investering

ab/coll.

